

# Oostends Muzeo krijgt er Peiremuseum in Knokke bij

**KUNST** De stichting van kunstenaar Luc Peire schenkt haar site in Knokke, haar volledige collectie en een uitgebreid archief aan Muzeo. Dat zet daarmee – na sterkhouders als Ensor en Permeke – zijn verhaal van de Belgische kunstgeschiedenis van 1880 tot heden verder: Peire en Permeke hebben elkaar nog gekend.

Toen beeldend kunstenaar Luc Peire in 1994 overleed, liet hij 80 miljoen Belgische frank (2 miljoen euro) na om zijn werk te bewaren in zijn verblijfsplaats in Knokke. Twee jaar later stond er een stichting op poten die de nalatenschap met liefdevolle toewijding koesterde. Na 28 jaar rekeningen voor de energie, verzekeringen, onderhoud, belastingen en restauratie is de bodem van de spaarpot in zicht. Daarom draagt Marc Peire de zorg voor 'oom Luc' over aan een organisatie met sterke schouders.

"Er waren galleries geïnteresseerd om schilderijen te kopen", zegt Marc Peire. "Maar we hebben beslist om geen afzonderlijke stukken te verhandelen. We hebben de wens van de kunstenaar gerespecteerd. Zo blijft alles samen. Het is een zuivere schenking. We geven de grond, de gebouwen, de hele collectie en het archief aan de vzw Muzeo. Daar zijn geen bijzondere voorwaarden aan verbonden, behalve dat ze niets mogen verkopen. Maar dat mag een museum sowieso niet. Verder hebben we het volste vertrouwen in Muzeo als wetenschappelijke instelling. Er zijn nog wat juridische en notariële afwikkelingen in de maak, want het is een kluit om van een stichting over te gaan naar een vzw."

Het leven van Luc Peire is een weerspiegeling van wat historicus Eric Hobsbawm de korte eeuw noemde. Tussen 1916 en 1994 doorliep de artiest verschillende stadia van de kunstgeschiedenis. In het kielzog van Constant Permeke, met wie hij persoonlijk bevriend was, begon hij in de stijl van het Vlaams expressionisme. In de jaren 50 begon hij de menselijke figuur steeds verder te stifieren. Zijn artistiek zoekproces bracht hem geleidelijk tot bij een uitgepaard abstract verticalisme. Peire ging onvervaard internationaal, met

verblijven in Congo, Tenerife en Parijs. De tentoonstelling *The studios of Luc Peire*, in 2001 in het Smak, bracht wereldwijd 26 studio's in beeld waar hij werkte.

## 200 schilderijen

De nalatenschap van de kunstenaar werd in Knokke met veel zorg bewaard. Marc Peire: "Hij woonde in Knokke in de Villa Lucia – ze was genoemd naar zijn schoonmoeder. Vlak na de oorlog heeft hij in de tuin een atelier gebouwd. In 1959 is hij in Parijs gaan wonen. Eerst heeft hij het huis verhuurd, daarna verkocht. Later heeft hij naast het atelier een stukje grond kunnen kopen, waarop hij een bungalow zette om te komen overzomeren. Al die elementen zijn nog aanwezig op de site. Met de stichting hebben we het huis kunnen terugkopen. Dat is vervangen door een nieuwbouw met een expositieruimte en een kluis waar de schilderijen in opgeslagen zijn. In een tuinkamer hebben we *Spiegel environment* ondergebracht, een werk uit 1972, waarin sculptuur, architectuur, poëzie en muziek samenkomen."

"Het was een onbekende parel. Er zijn zelfs kunstkeners die het niet kennen"

Dominique Savelkoul  
Directrice

In het kluisgebouw zit een aardige kunstcollectie. "Ze bestaat uit 200 schilderijen en verder grafiek, tekeningen en zeefdrukken", zegt Peire. "Mijn oom kon leven van de verkoop van zijn kunst en van opdrachten in de publieke ruimte. Zo ontwierp hij een integratie voor de



Het zicht op de nieuwbouw in Knokke, vanuit de tuin. © Kristien Daem

metro Roodebeek en maakte hij *Het teken voor het UZ Leuven*. Van zijn eigen productie bewaarde hij een basispakket voor tentoonstellingen. Daarnaast zit er in de collectie veel werk van andere kunstenaars, onder andere van Panamarenko, Rik Slabbinck, Victor Vasarely en Leo Breuer. Die gaven ze elkaar als geschenk. Of ze kochten werk van elkaar."

De keuze was aan Muzeo. Zou het museum deze schenking aannemen of niet? "We hebben daar ernstig over nagedacht", zegt directrice Dominique Savelkoul. "Niet iedereen was ervoor. Het was een uitgebreide schenking. Die bracht bijkomende exploitatiekosten met zich mee. Er was extra personeel voor nodig. Anderzijds was het een onbekende parel. Er zijn zelfs kunstkeners en Knokkenaars die het niet kennen. Marc Peire en de stichting hadden de nalatenschap zorgvuldig beheerd. Maar ze was beperkt toegankelijk en ze dreef op vrijwilligers. Met wat toegevoegde power vanuit Muzeo zijn er veel mogelijkheden. In een kunstminnende en kapitaalcrachtige biotoop als Knokke is er veel potentieel voor fondsenwerving."

## Dicht voor renovatie

Muzeo aanvaardde de schenking. Zeker nadat de gemeente Knokke-Heist had ingestemd om 75.000 euro per jaar te doneren en ook Bank Delen had beslist het project te ondersteunen. Daarmee zijn de kosten voor de exploitatie gedekt. Eens de overdracht rond is, neemt



Conversations with the model, uit 1941, toen Luc Peire nog in de stijl van Permeke werkte. © fotoarchief stichting Jenny & Luc Peire

Muzeo de verzekering op zich. "Met deze toevoeging kan Muzeo zijn verhaal van de Belgische kunstgeschiedenis van 1880 tot heden verder versterken", zegt Savelkoul. "Met Ensor, Spilliaert en Permeke zijn de ankerpunten uit de vroege periode sterk vertegenwoordigd in onze collectie. Voor het modernisme komt er met Peire een sterkhouders bij. Zo komt ons verhaal van figuratieve naar abstracte kunst nog beter uit de verf. We kunnen nu een logische lijn accentueren. Het werk van Peire ontstond uit dat van Permeke."

Is het wel een goede periode voor nieuwe avonturen? Begin 2025 gaat Muzeo drie jaar dicht voor een renovatie. "Netwel", vindt Savelkoul. "Met de heropening van het Permeke museum hebben we de werking van een monografisch

museum goed in de vingers. Terwijl Muzeo dicht is, kunnen we ons meer concentreren op de musea van Permeke en Peire. We hebben het omgedoopt tot Peiremuseum. Vroeger was het alleen open op afspraak, nu zullen we van vrijdag tot maandag open zijn, en tijdens de schoolvakanties zelfs dagelijks. Ik denk dat we niet langer alleen op presentaties van Peire zullen mikken. We hebben er deze zomer werk van andere kunstenaars naast gehangen, bijvoorbeeld van een eigentijdse kunstenaar als Valerie Mannaerts. Daarmee bloeit het werk van Peire open. Zijn collectie wacht om verse zuurstof te krijgen."

Geert Sels

Peiremuseum, in augustus dagelijks open van 11 tot 17 uur.



Familie Daghese, uit 1953. Peire ging abstracter werken. © Cedric Verhelst